

Streszczenie projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną, paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2021-2035 – aktualizacja 2025 – w języku niespecjalistycznym

Podstawę prawną opracowania projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe (dalej Projekt założeń) stanowi art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. 2024 poz. 266 ze zm.), zgodnie z którym wójt (burmistrz, prezydent miasta) opracowuje projekt założeń. Sporządza się go dla obszaru gminy co najmniej na okres 15 lat i aktualizuje co najmniej raz na 3 lata.

Należy również wskazać, że zgodnie z art. 18 ust. 1 ww. ustawy, do zadań własnych gminy w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe należy:

- planowanie i organizacja zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy,
- planowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na terenie gminy,
- finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg znajdujących się na terenie gminy,
- planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy,
- ocena potencjału wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz efektywnych energetycznie systemów ciepłowniczych lub chłodniczych na obszarze gminy.

Ponadto, zgodnie z zapisami art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2024 poz. 1465 ze zm.), do zadań własnych gminy należy zaopatrzenie w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz.

Zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne Projekt założeń powinien określać:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe;
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych;
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w instalacjach odnawialnego źródła energii, energii elektrycznej i ciepła użytkowego wytwarzanych w kogeneracji oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych;
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu art.6 ust. 2 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej;
- zakres współpracy z innymi gminami.

Liczba mieszkańców gminy Swarzędz w 2023 roku wynosiła 50 771 osób. Przewiduje się, na podstawie danych historycznych, że w nadchodzących latach, aż do 2035 roku, liczba mieszkańców będzie rosła. Wzrost liczby mieszkańców gminy Swarzędz do 2035 roku spowoduje zwiększone zapotrzebowanie energii elektryczną i gaz. Konieczna będzie rozbudowa infrastruktury energetycznej oraz zapewnienie stabilnych dostaw, aby sprostać rosnącym potrzebom mieszkańców.

Na terenie gminy Swarzędz funkcjonuje sieć ciepłownicza zaopatrywana w ciepło źródłem zasilania m.s.c. Poznania poprzez Elektrociepłownię Karolin o mocy cieplnej zainstalowanej wynoszącej ok. 1 140 MW. Na obszarze gminy Swarzędz energia ciepła produkowana jest także za pomocą indywidualnych źródeł ciepła. Na podstawie danych z deklaracji CEEB z 2024 roku wynika, że najczęściej wykorzystywanym źródłem ciepła są kotły gazowe, bojler gazowe, podgrzewacze gazowe przepływowe, a także kominki gazowe.

W celu poprawy zaopatrzenia w ciepło, na terenie gminy Swarzędz przewiduje się wymianę źródeł ciepła na bardziej ekologiczne rozwiązania oraz realizację działań termomodernizacyjnych, które przyczynią się do poprawy efektywności energetycznej budynków.

Przez teren gminy przebiega sieć gazowa wysokiego ciśnienia, którą eksploatuje Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A. Oddział w Poznaniu. Na obszarze gminy Swarzędz zlokalizowane stacje gazowe w następujących miejscowościach: Zalasewo, Łowęcin, Jasin i Gruszczyn. Operatorem na terenie gminy jest także PSG Sp. z o.o., długość gazociągów należących do spółki przebiegających przez teren gminy wynosi łącznie 303 710 m.

Operatorem sieci elektroenergetycznej na obszarze gminy jest ENEA Operator Sp. z o.o. Oddział Dystrybucji w Poznaniu. Gmina Swarzędz zaopatrywana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ 110/15 kV: „Swarzędz”, „Antoninek”, „Pobiedziska”, „Czerwonak” oraz „Nagradowice”. Przez teren gminy przebiega także linia 220 kV Czerwonak – Pątnów. Należąca do Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.

Gmina Swarzędz wykorzystuje potencjał w zakresie odnawialnych źródeł energii, ponieważ na terenie gminy znajdują się przyłączone odnawialne źródła energii w formie instalacji elektrowni wykorzystujących promienie słoneczne oraz mikroinstalacje. Mieszkańcy gminy interesują się wykorzystaniem energii słonecznej, o czym świadczą zapytania kierowane do Urzędu w sprawie możliwości uzyskania dotacji na instalacje fotowoltaiczne. Zainteresowanie to przejawiają również inwestorzy, którzy rozważają budowę farm fotowoltaicznych na terenie gminy. Na obszarze gminy są zlokalizowane farmy fotowoltaiczne zarządzane przez firmy i

prywatnych inwestorów. Ponadto, wielu mieszkańców ma zamontowane panele fotowoltaiczne na dachach swoich domów, na własny użytek.

W prognozowanym zapotrzebowaniu na energię elektryczną i paliwa gazowe na terenie gminy Swarzędz przewiduje się wzrost w nadchodzących latach, co jest efektem rosnącej liczby mieszkań oraz związanym z tym zwiększonym zużyciem energii elektrycznej i gazu. Z kolei zapotrzebowanie na ciepło ma ulec zmniejszeniu, co wynika z bardziej racjonalnego wykorzystania ciepła przez mieszkańców, termomodernizacji budynków oraz wymiany źródeł ciepła.

Z perspektywy zaopatrzenia gminy w energię, zarówno obecnie, jak i w przyszłości, nie występuje zagrożenie dla środowiska. Przewiduje się natomiast stopniową poprawę stanu środowiska, w szczególności jakości powietrza atmosferycznego, w miarę eliminowania źródeł węglowych. Gmina zapewnia także bezpieczeństwo energetyczne, dbając jednocześnie o zrównoważony rozwój, który umożliwia zaspokojenie potrzeb w zakresie ciepłej wody użytkowej. Zawartość opracowania pn. „Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Miasta i Gminy Swarzędz na lata 2021-2035” odpowiada pod względem redakcyjnym i merytorycznym wymogom Ustawy Prawo energetyczne.